

HET JAAR WAARIN HET FINANCIËLE SYSTEEM NIET OMVIEL

TEKST: JOOST SCHMETS

2009 was toch vooral het jaar dat iets niet gebeurde. Het financiële systeem ging niet ten onder maar bleef overeind en herstelde zich tot

op zekere hoogte, vooral dankzij enorme stromen belastinggeld. Opnieuw speelde de financiële sector een allesoverheersende rol op de beurs. Vandaar dat banken

de hoofdrol spelen in dit jaaroverzicht. Hopelijk voor het laatst. ■

SORRY

Een afgedwongen excuus is geen excuus. Sorry zeggen werkt eigenlijk alleen als het spontaan gebeurt, onmiddellijk en zonder sociale druk. Het regende (verkapte) verontschuldigingen van bankiers dit jaar, maar aan bovenstaande drie vereisten voldeed geen enkele spijtbetuiging.

In Nederland opende topman Floris Deckers van Van Lanschot in maart het bal der spijtbetuigingen. Een valse start eigenlijk, want Deckers zei niet sorry omdat hij zelf iets fout zou hebben gedaan – “dat heb ik niet”, zo zei hij in een kranteninterview – maar omdat hij als deelnemer in de financiële sector “niet de morele verplichting op zich had genomen om misstanden aan de kaak te stellen”.

Deckers liet meteen weten het logisch te vinden dat andere bankiers geen excuses maken. “De meeste topmannen die de kredietcrisis hebben meegemaakt zijn nu weg.” Geen sorry dus en dat advies werd ruimhartig opgevolgd. Bijvoorbeeld door Sjoerd van Keulen van SNS Reaal, een man die de crisis wel als bestuursvoorzitter had meegemaakt. Van Keulen sprak in maart met aandeelhouders, zei sorry maar bedoelde niet sorry, zo zei hij later. “Ik vind het spijtig dat de aandeelhouders zo verloren hebben door de dalende koers. Maar ik ben niet schuldig aan de crisis.”

Rabobank-voorzitter Heemskerk liet weten zijn tijd liever te steken “in het zoeken naar oplossingen dan in het maken van excuses”. En ook ING-topman Hommen, na de crisis aangetreden maar daarvoor al president-commissaris bij ING, maakte geen excuses. Dat liet hij over aan zijn adjudant Koos Timmermans. Deze ING-bestuurder zei sorry tegenover ING-klanten – niet tegenover aandeelhouders overigens – voor het verloren vertrouwen.

De semantische acrobatiek van de Nederlandse financiële wereld steekt schril af bij de nederige houding van hun Britse collega's. De topmannen van HBOS en Royal Bank of Scotland keken tegenover een onderzoekscommissie niet op een sorry meer of minder. Goudgerande excuses, dat wel. De banken moesten met miljardeninjecties overeind gehouden worden en zijn nu voor het grootste deel in handen van de Britse staat. ■

